

TRAVMA SONRASI ADLİ PSİKIYATRİK DEĞERLENDİRME: BİR OLGU SUNUMU

Süleyman Çankaya¹, Özden Arısoy¹

¹*Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu*

Giriş: Adli psikiyatride travmatik beyin hasarı (TBH) sonrası gelişen nöropsikiyatrik sekellerin cezai sorumluluğa etkisi, multidisipliner bir yaklaşım gerektirmektedir. Bu olgu sunumunda amaç, TBH ve menenjit sonrası organik kişilik değişikliği gelişen bir bireydeki klinik tabloyu ve Türk Ceza Kanunu(TCK) 32.madde çerçevesindeki cezai sorumluluğu literatür eşliğinde tartışmaktır.

Yöntemler / Olgu Sunumu: 24 yaşındaki erkek hasta, kasten yaralama ve memura direnme suçlarından tutukludur. Öyküsünde, 2017'deki kafa travması sonrası gelişen nörolojik semptomlara ek olarak; sinirlilik, dürtüsellik ve öfke kontrolünde güçlük gibi belirgin kişilik değişiklikleri mevcuttur. Suç eylemlerinin çoğunlukla iradi alkol alımı sonrası gerçekleştiği saptanmıştır. Kraniyal MRG'sinde travmaya sekonder ensefalomalazi ve mikrohemoraji odakları tespit edilmesine rağmen, yapılan muayene ve psikometrik testlerde aktif bir psikopatoloji veya belirgin bilişsel bozulma saptanmamıştır. Olgu sunumu için hastadan yazılı onam alınmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Literatür incelendiğinde, özellikle frontal ve temporal lobları etkileyen TBH'larının dürtü kontrolünde bozulma, agresyon ve riskli davranışlarda artış gibi kişilik değişikliklerine yol açabildiği gözlenmiştir. Olgudaki kişilik değişiklikleri, Organik Kişilik Bozukluğu tanı kriterleriyle

uyumlu görünmektedir. Ancak TCK 32.madde kapsamında değerlendirildiğinde fiili işlediği andaki algılama ve irade yeteneği incelenmelidir.Olguda, suç eylemlerinin iradi alkol kullanımı sırasında gerçekleşmesi, durumu daha katmanlı hale getirmektedir. TCK 34/2.maddenin belirttiği gibi, iradi olarak alınan alkol veya uyuşturucu madde etkisinde işlenen suçlarda kişinin cezai sorumluluğu ortadan kalkmaz. Ancak literatürdeki bazı çalışmalar, TBH olan bireylerin alkolün davranışsal etkilerine karşı artan hassasiyetini ve bunun da dürtü kontrolünü beklenenden fazla zayıflatabildiğini göstermektedir. Bu, iradi alkol alımının hukuki sonucu aynı kalabilse de altta yatan organik bozukluğun TCK 32.madde kapsamında irade yeteneğini ne ölçüde etkilediğinin ayrıca tartışılması gerekliliğini göstermektedir.Bu vakalarda, mahkemeye sunulacak görüşün kesin bir hükümden ziyade, duruma özgü olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim bu olgunun, fiilin niteliği ve işleniş biçimi göz önünde bulundurularak TCK 32/1 yönünde değerlendirilmesi dinamik yaklaşımın bir örneğidir. Bu durum, her adli olayın kendi bağlamı içinde ayrıca ele alınması gerektiğini ve aynı birey için farklı olaylarda 32/1 veya 32/2 yönünde farklı değerlendirmelerin mümkün olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli psikiyatri, travma, organik kişilik bozukluğu, cezai ehliyet